Dodatek do „Głosu Wąbrzeskiego"

ROLNIK

NR. 8 | DODATEK POŚWIĘCONY SPRAWOM ROLNICZYM. ORGAN T.R.P. | Rok 4

Do kółek rolniczych

Sprawozdanie z prac Zarządu Tow. Roln. Pow. wygłoszone przez wiceprezesa p. Wł. Klimka na ostatnio odbytej lustracji Towarzystwa przez p. p. prezesa P T. R-ru Czarlińskiego dyrektora Dr. Zakrzewskiego oraz naczelnika z P. I. R. Makowskiego.

Sprawozdanie niniejsze obejmuje czasokres ostatnich miesięcy zimowych. W tym okresie Zarząd T. R. P. odbył 3 zebrania. Ilość Kółek wizytowanych przez członków Zarządu było 8. — Prócz powyższego poszczególni członkowie Zarządu pracują w swoich Kółkach. Przy Towarzystwie Rolniczem Powiatowem istnieje Komisja Rewizyjna i ostatnio w dniu 6 bm. założono Sekcję Osadników. W dniu tym zwołaliśmy zebranie prezesów i delegatów wszystkich Kółek, w których składzie znajdują się członkowie osadnicy i zebranie to dokonało wyboru Zarządu Sekcji oraz omówiło aktualne sprawy osadnicze.

Lustracja sekretarjatu Towarzystwa przez prezesa odbywa się przeciętnie raz na miesiąc. Urzędowanie w sekretarjacie wiceprezesa w zastępstwie prezesa odbywa się w każdy piątek, czyli przeciętnie 4 razy w miesiącu.

W ubiegłym roku czynności Zarządu T. R. P. szły w kierunku reorganizacji Towarzystwa w myśl nowego statutu. W listopadzie zwołano specjalne zebranie osadników z całego powiatu, na którem przedstawiono szczegółowo stosunek jaki zajmuje P. T. R. odnośnie do wszystkich kategoryj osadnictwa oraz dotychczasowe i mające nastąpić wysiłki P. T. R. w kierunku ulżenia doli osadników. Zarząd propagował i przeprowadzał indywidualne wnioski w sprawie obniżenia waloryzacji rent itp.

Odnośnie do opieki lekarskiej dla robotników rolnych, Zarząd T. R. P. przeprowadził umowę, na podstawie znanych wytycznych w tej sprawie, z lekarzami, akuszerkami i aptekami w powiecie. —

W umowie opieki akuszeryjnej zostali objęci również członkowie T. R. P. posiadający gospodarstwa rolne do 15 ha. Zarząd czynił wytężone starania aby członków tych ująć także w umowie zbiorowej z lekarzami lecz z powodu nieprzychylnego stanowiska zajętego przez tychże, nie osiągnięto dotychczas ostatecznego porozumienia.

W grudniu r. ub. zwołaliśmy zebranie wszystkich członków T. R. P., na którem referaty wygłosili i szczegółowych informacyj udzielali p. p. Inspektor Horodko z O. U. Z., Dr. Zakrzewski i prezes Sojecki.

Zarząd interwenjował u miarodajnych władz w sprawie wysokich opłat kominiarskich, w sprawie podwyższenia w bieżącym roku gospodarczym cen na drzewo budulcowe w lasach państwowych i t. p.

Do końca roku ub. sekretarjat T. R. P. był czynny jedynie dwa razy w miesiącu, co okazywało się niewystarczającem dla należytego załatwienia spraw Towarzystwa, dlatego Zarząd, mimo niesłychanie trudnych stosunków finansowych, zaangażował z dniem 1 stycznia br. sekretarza, który urzęduje w każdy piątek i którego obowiązkiem jest odwiedzanie poszczególnych Kółek ca 4 razy w miesiącu.

Wzmożona działalność Towarzystwa, szersze zainteresowanie poszczególnych Kółek i poszczególnych członków Towarzystwem należyte korzystanie z usług sekretarjatu, datuje właśnie od czasu uruchomienia stałej czynności sekretarjatu.

Ostatnio nawet pracy jest tak wiele, a członkowie nasi coraz częściej zwracają się z rozmaitemi zawikłanemi sprawami do załatwienia, że uważam, iż w najbliższym czasie będziemy zmuszeni dni i godziny urzędowania sekretarjatu rozszerzyć.

Z uwagi na konieczność szczegółowego zaznajomienia społeczeństwa rolniczego z ustawami, rozporządzeniami, instrukcjami i okólnikami dotyczącemi akcji ratowniczej warsztatów rolnych, w celu ułatwienia korzystania rolnikom z wszystkich ulg prawnie dozwolonych, sekretarjat nasz przejmie prawdopodobnie delegaturę do spraw finansowo-rolnych Wojewódzkiego Komitetu do Spraw Finonsowo-Rolnych.

Z powyższych względów mam zamiar przystąpić do opracowania budżetu Towarzystwa na rok 1934/35. Dopiero w pierwszych dniach kwietnia br. po zamknięciu rachunków i prac Towarzystwa za ostatni kwartał br. gdyż dopiero bieżący kwartał rzuci pewne światło na tok prac, wpływów i wydatków Towarzystwa.

Przedłożę mały przykład: W pierwszych dziewięciu miesiącach bieżącego roku budżetowego wpłynęło do Towarzystwa z tytułu składek członkowskich 36,— zł. Zaś w ostatnich dwóch miesiącach wpłynęła kwota 263,60 zł. Uważam że kwota wpływu się powiększy gdy w najbliższych dniach Kółka otrzymają rozliczenie rabatu z Ubezpieczalni.

Współpraca Towarzystwa z Izbą Rolniczą idzie w kierunku:

1) Uprzystępnienia działalności instruktora Izby p. Malkiewicza w Kółkach osadników Towarzystwa,

2) Propagowania gospodarstw osadniczych pod szczegółową opiekę P. I. R.,

3) Propagowania korzystania z inwentarza rozpłodowego stawianego przez Izbę Rolniczą,

4) Propagowania sekcyj Przysposobienia Rolniczego i t. p.

W ostatnim czasie odbyło się cały szereg zebrań Kółek Rolniczych na których instruktor Izby w towarzystwie naszego sekretarza, wzgl. członka Zarządu T. R. P. przeprowadzał kursy rolnicze. —

Obecnie Zarząd czyni starania celem uzyskania pewnej ilości zboża jarego na zasiew wiosenny, gdyż według zasięgniętych informacyj, cały szereg gospodarstw w powiecie nie posiada ziarna siewnego, ani żadnych środków na zakup tegoż.

(—) Wł. Klimek
wiceprezes T. R. P.

OKÓLNIK

Poniżej podajemy członkom naszym do wiadomość odpis umowy dot. lecznictwa, zawartej pomiędzy Nacz. Org. Zjedn. R. i P. R. Z. P., a Związkiem Lekarzy P. P. Okr. Pom.

ZARZĄD P. T. R.
(—) Klimek, wiceprezes

ODPIS.

U M O W A.

W dniu dzisiejszym między przedstawicielami Naczelnej Organizacji Zjednoczonego Rolnictwa i Przemysłu Rolnego Zachodniej Polski z jednej strony, a Zarządem Okręgu Pomorskiego Związku Lekarzy Państwa Polskiego z drugiej strony, została zawarta poniższa umowa zbiorowa, dotycząca udzielania pomocy przez lekarzy, członków pkt. 1. lit. a i b ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznem (Dz. U. R. P. nr. 51) na podstawie przepisów art. 212 i 213 tejże ustawy i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 24 października 1933 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych o pomocy leczniczej dla pracowników rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 87) a zatrudnionym w gospodarstwach członków zrzeszeń rolniczych wchodzących w skład Naczelnej Organizacji.

Również na warunkach niniejszej umowy udzielana będzie przez lekarzy pomoc dla emerytów, wdów, sierot po pracownikach rolnych oraz ubogich, otrzymujących wsparcie (zapomogę) od pracodawców rolnych.

§ 1.

Umowa obowiązuje na terenie Województwa Pomorskiego.

§ 2.

Umowa zawarta jest na okres od 1 stycznia 1934 r. do 30 czerwca 1934 r. z tem, że może być wypowiedziana przez jedną ze stron na trzy miesiące przed końcem okresu, na który została zawarta.

Niewypowiedzenie umowy we właściwym terminie, powoduje każdorazowo automatyczne jej przedłużenie na następny okres 6-ciu miesięcy. —

§ 3.

Członkowie Pomorskiego Związku Ziemian, Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego i Landbund Weichselgau zorganizują pomoc lekarską dla swych pracowników w porozumieniu z Zarządami właściwych Obwodów Związku Lekarzy P. P. —

§ 4.

Zarząd Obwodu Związku Lekarzy P. P. przydziela w porozumieniu i na propozycję odnośnego(ych) pracodawcy(ców) rolnego(ych) lekarza, obowiązanego do udzielenia pomocy lekarskiej (porad, zabiegów lekarskich i leczenia) pracownikom rolnym i uprawnionym do pomocy lekarskiej członkom ich rodzin, zatrudnionym przez danego(ych) pracodawcę(ów). — W razie odmowy przez Obwód Związku Lekarzy P. P. przydzielenia życzonego przez pracodawcę(ców) rolnego(ych) lekarza, co może nastąpić tylko z ważnych powodów, Zarząd Obwodu poda pracodawcy(com) motywy tej odmowy.

Procodawcy(com) rolni(nym) przysługuje w przypadku odmowy prawo odwołania się do mieszanej *Komisji Odwoławczo-Rozjemczej*, przewidzianej w § 12. Do czasu rozstrzygnięcia odwołania przez Komisję, pomocy udziela lekarz przydzielony przez Zarząd Obwodu.

§ 5.

Każdy lekarz przydzielony przez Zarząd Obwodu przystępuje do umowy zbiorowej z pracodawcą(ami) o stałe leczenie pracowników rolnych i podpisuje deklarację załączoną do umowy, a stanowiącą jej składową część, następującej treści:

„Ja niżej podpisany dr. . . . .
obejmujący praktykę lekarską w . . . . . .
dla . . . . zgłaszam przystąpienie do umowy zbiorowej zawartej pomiędzy Naczelną Organizacją Zjednoczonego Rolnictwa i Przemysłu Rolnego Zachodniej Polski, a Zarządem Okręgu Pomorskiego Związku Lekarzy P. P. w sprawie pomocy lekarskiej dla pracowników rolnych w myśl § 10 i 13 rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 24 października 1933 r. o pomocy leczniczej dla pracowników rolnych (Dz. U. R. P. nr. 87, poz. 673). —

Umowę tę uznaję dla siebie za obowiązującą wraz ze zmianami, jakie w razie potrzeby mogą być przez obie strony wspólnie wprowadzone. —

Oświadczam, iż przy spełnianiu swych obowiązków przestrzegać będę wszelkich zarządzeń, wynikających z umowy i w postępowaniu swem będę miał na względzie dobro osób przezemnie leczonych. —

. . . . , dnia . . . . . . 193 . .
pieczęć i podpis

Pracodawca rolny podpisuje deklarację dla lekarza przydzielonego, stwierdzającą obustronny stosunek zobowiązań, nast. treści:

„Ja niżej podpisany . . . . zgłaszam przystąpienie do umowy zbiorowej, zawartej pomiędzy Naczelną Organizacją Zjednoczonego Rolnictwa i Przemysłu Rolnego Zachodniej Polski, a Zarządem Okręgu Pomorskiego Związku Lekarzy P. P. w sprawie pomocy lekarskiej dla pracowników rolnych w myśl § 10 i 13 rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 24 października 1933 r. o pomocy leczniczej dla pracowników rolnych (Dz. U. R. P. nr. 87, poz. 673) i potwierdzam niniejszem obustronny stosunek zobowiązań, wynikający z tej umowy między niżej podpisanym, a p. dr. . . . .

. . . . , dnia . . . . . . 193 . .
podpis

Stwierdzenie to jest składową częścią umowy.

§ 6.

Lekarz udziela pomocy na podstawie legitymacji (zaświadczenia) wydanej przez pracodawcę i każdorazowo przez niego poświadczonej z wyjątkiem nagłych wypadków, w myśl § 17 rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 24 października 1933 r. o pomocy leczniczej dla pracowników rolnych (Dz. U. R. P. nr. 87, poz. 673).

§ 7.

Lekarz winien prowadzić dokładny spis pracowników i członków ich rodzin, leczonych przez niego wraz z wyszczególnieniem:

a) ilości porad, wizyt, zabiegów leczniczych,
b) rodzaju choroby (rozpoznanie),
c) niezdolności do pracy pracownika względnie członka rodziny,
d) potrzeby leczenia szpitalnego,
e) potrzeby ze strony lekarza specjalisty.

§ 8.

W razie stwierdzenia:

a) niezdolności do pracy pracownika względnie członka rodziny lub:
b) potrzeby leczenia szpitalnego lub też
c) potrzeby pomocy ze strony lekarza specjalisty, lekarz o tem orzeka w legitymacji (zaświadczeniu).

§ 9.

Przy przekazywaniu chorych do szpitali, okres wyznaczony przez lekarza na pobyt w szpitalu winien wynosić narazie nie więcej jak 10 dni.

Na życzenie pracodawcy lekarz stwierdza, czy dostarczenie przez pracodawcę środka lokomocji celem przewiezienia chorego do lekarza było konieczne ze względu na stan choroby.

§ 10.

Zarządy Obwodów będą prowadziły kontrolę zapisywanych przez lekarzy lekarstw, pod względem celowości i ekonomji zapisów, oraz będą prowadziły kontrolę przekazów do szpitali co do zaistnienia potrzeby leczenia szpitalnego. Zagraniczne leki, oraz leki w drogich opakowaniach zasadniczo nie powinny być zapisywane.

§ 11.

W razie nieobecności lub choroby lekarz winien wyznaczyć swego zastępcę.

§ 12.

W razie wątpliwości co do należytego wypełniania wzajemnych praw i obowiązków wynikłych z niniejszej umowy, w razie zatargów stron na tle udzielania pomocy lekarskiej i jej opłacania, tworzy się w razie potrzeby mieszane Komisje Odwoławczo-Rozjemcze w składzie 4-ch członków delegowanych po połowie przez lokalne organizacje rolnicze i Zarząd właściwego Obwodu. Przewodniczącego wybierają członkowie Komisji. W przypadku nieuzgodnienia osoby przewodniczącego rozstrzyga losowanie między urzędowo zgłoszonymi przez strony kandydatami. W razie gdyby urzędowanie Komisji pociągnęło za sobą koszta to ponosi

je każda strona za swych delegatów, a koszty przewodniczącego po połowie obie strony. Sprawa wniesiona do Komisji winna być przez nią załatwiona zasadniczo w terminie 14 dni od dnia wniesienia sprawy. Orzeczenie Komisji jest ostateczne.

§ 13.

W razie nieutworzenia Komisji Odwoławczo-Rozjemczej spór należy wnieść przed Sąd Polubowy, działający po myśli art. 486 do 516 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 29-go listopada 1930 r. kodeksu postępowania cywilnego (Dz. U. R. P. nr. 83/30 poz. 651).

§ 14.

Na życzenie pracodawcy rolnego Zarząd Obwodu Związku Lekarzy wyznaczy specjalną Komisję Lekarską, złożoną z dwóch członków lekarzy, mającą za zadanie wydanie na podstawie zbadania orzeczenia co do stanu zdrowia danego pracownika lub członka rodziny. Koszta zbadania i orzeczenia przez Komisję Lekarską ponosi pracodawca rolny według norm w § 16 ustalonych.

§ 15.

Co do opłacania (honorowania) lekarzy przez pracodawców rolnych mogą wchodzić w rachubę:

1) system jednostkowy (za każdą wizytę względnie poradę względnie zabieg),

2) system ryczałtowy,

3) system mieszany (ryczałtowo-jednostkowy). —

Regulowanie opłat lekarskich przez pracodawców rolnych następować winno miesięcznie w ciągu 14 dni po przedłożeniu przez lekarza likwidacji (rachunku) z tem, że opłata stemplowa od rachunków względnie kwitów obciąża lekarza bez prawa regresu do pracodawcy rolnego.

§ 16.

Opłacanie lekarzy przy systemie jednostkowym wynosi jak następuje:

a) za poradę u lekarza zł. 1,50,

b) za odwiedziny (wizytę) chorego w domu zł. 3,—;

c) o ile lekarz wyjeżdża do więcej chorych w jednej i tej samej miejscowości lub w punkcie dojazdowym, to należy mu się za zbadanie pierwszego chorego należytość jak pod „b" za następnych w tym samym domu należy się jak pod „a". Za odwiedziny chorych w różnych domach należytość wynosi jak pod „b" od każdego chorego z tem jednakże, że porady dalszych chorych w tym samym domu liczy się jak pod „a".

d) lekarze specjaliści pobierają za poradę złotych 2,50; za wizytę zł. 5,—;

e) opłaty za porady i wizyty obejmują również zabiegi nieprzekraczające dla jednego zabiegu 4-ch punktów według obowiązującego wojewódzkiego cennika opłat dla lekarzy.

f) o ile poszczególny zabieg przekroczy 4 punkty, pracodawca płaci lekarzowi za każdy punkt po 1 zł., nie ponosząc wówczas opłaty za poradę względnie wizytę.

g) opłaty za wizytę i porady załatwiane w nocy t. j. między godziną 22 a 6 i w dnie świąteczne, liczy się podwójnie przyczem miarodajny jest czas możności wykonania porady względnie wizyty;

h) w nocy i w dnie świąteczne udziela się pomocy lekarskiej wyłącznie w nagłych wypadkach.

i) opłata za pomoc przy porodzie wymagającym zabiegów operatywnych wynosi złotych 30,—; przy poronieniu złotych 15,—, prócz należności za stratę czasu przy przejazdach. Opłata za wizytę przy normalnych porodach liczy się jak pod „b" i „g" o ile czas wizyty nie przekracza pół godziny.

Jeżeli lekarz zmuszony jest wskutek właściwości wypadku pozostać przy chorej dłużej niż pół godziny należy się za każde dalsze rozpoczęte pół godziny:

a) przy odwiedzinach we dnie zł. 1,50;

b) przy odwiedzinach nagłych lub w nocy 3,— złote;

j) przy wizytach po za opłatą przewidzianą pod b). pobiera lekarz odszkodowanie za stratę (zmudę) czasu jak następuje:

1) przy przejazdach samochodem (również autobusem, o ile rozkład jazdy nie powoduje dalszej straty czasu) na odległość od miejsca zamieszkania lekarza:

od 2 — 5 km.	3 zł.
od 6 — 10 km.	4 zł.
od 11 — 13 km.	6 zł.
od 16 — 20 km.	8 zł.

2) przy przejazdach furmanką na odległość od miejsca zamieszkania lekarza — od 2 — 5 km. 3 zł. ponad 5 km. odszkodowanie za stratę czasu oblicza się albo na podstawie ilości zużytych na przejazdach godzinę, licząc godzinę 3 zł., pół godziny 1,50 zł., albo też na podstawie odległości tj. ilości kilometrów (kilometrowe), licząc za każdy km. podwójny 0,80 zł.

3) przy przejazdach kombinowanych np. koleją i furmanką lub koleją i samochodem odszkodowanie za stratę czasu oblicza się na podstawie ilości zużytych godzin. Przy odległościach do 2 km. nie pobiera lekarz odszkodowania za stratę czasu. Za stratę czasu uprawniającego do odszkodowania liczy się czas chwili wyjazdu lekarza z miejsca zamieszkania do chwili powrotu nie włączając w to czasu i pobytu u chorego, o ile czas ten wynosi nie więcej aniżeli pół godziny. Wrazie gdy lekarz udaje się równocześnie z wizytą do kilku pracodawców, odszkodowanie za stratę czasu rozkłada się równomiernie na wszystkich zainteresowanych pracodawców.

§ 17

Wizyty, które mają być załatwione w dniu zamówienia, winni pracodawcy zamówić u lekarza zasadniczo do godziny 12-tej w południe z wyjątkiem nagłych wypadków

§ 18

Pracodawca rolny w myśl art. 213 ustawy, obowiązany będzie dostarczyć lekarzowi odpowiedniego środka lokomocji (samochód lub furmankę). Przy przejazdach lekarza koleją pracodawca pokrywa koszt biletu kolejowego 2 kl., a przy przejeździe autobusem koszt biletu. W wypadkach, gdy lekarz udaje się do chorego własnym lub wynajętym przez siebie środkiem lokomocji, pracodawca rolny zwraca lekarzowi koszty według umowy, w braku umowy według taryfy ustalony przez odnośny Wydział Powiatowy. W razie istnienia t. zw. punktów dojazdowych lekarz ustala z zainteresowanymi pracodawcami dzień i godz. swego pobytu na punkcie dojazdowym.

§ 19

Kompetentnemi do wyjaśnienia względnie interpretowania postanowień niniejszej umowy są wspólnie Zarząd Pom. Związku Lekarzy P. P. i Naczelna Organizacja Zjednoczonego Rolnictwa i Przemysłu Rolnego Zachodniej Polski.

Poznań, dnia 10 stycznia 1934 r.

Nacz. Org. Zjedn. R. i PRZP. — St. wpis

(—) Dr. Drzażdżyński (—) Jan Morawski

Związek Lekarzy PP. — Okr. Pom.

(—) Dr. Wiecki (—) Dr. Robak

PRZESYŁKI LOTNICZE Z GDYNI DO ZAGRANICY.

Izba Przemysłowo-Handlowa komunikuje, iż od stycznia br. odchodzą przesyłki lotnicze z Gdyni pociągiem pośpiesznym o godzinie 13 do Niemiec, Danji, Norwegji, Szwecji i W. Brytanji.

Kurs ten jest bardzo dogodny, gdyż przesyłki lotnicze są doręczane już następnego dnia przed południem we wszystkich większych miastach Niemiec, do Londynu nadchodzą o godzinie 5 a do Malmö o godzinie 7.22.

Korzystanie z tego połączenia jest wskazane w sprawach pilnych. Przesyłki lotnicze na ten kurs winny być nadane w Urzędzie Pocztowym w Gdyni lub wrzucone do skrzynki listowej przy urzędzie pocztowym, najpóźniej do godziny 12.30.

Kronika emigracyjna

OSTROŻNIE PRZED WYSYŁANIEM PIENIĘDZY DO FRANCJI, DLA OTRZYMANIA KONTRAKTU PRACY.

W kilka dni po ukazaniu się ogłoszeń w codziennej prasie warszawskiej o zapotrzebowaniu do „wielkiej fabryki obuwia" w Marsylji, Syndykat Emigracyjny w swoich „Wiadomościach dla Emigrantów" ostrzegał kandydatów na wyjazd przed nadsyłaniem tam zgłoszeń, gdyż rzekoma fabryka obuwia w podstępny sposób pragnie wyłudzić pieniądze od osób zamierzających do Francji wyjechać.

Jak ostatnio zostało stwierdzone, kandydaci, którzy na skutek ogłoszenia zgłosili chęć wyjazdu, otrzymali druk z „Agence Intern. D'Affaire Voyage-Representation-Achat-Vente" adres: 35, Rue Longue des Capucines Marseille, wraz z kartą przyjęcia. Przedstawicielem danej firmy jest niejaki Lacomi. W druku zaznaczone jest, aby kandydaci załączali do wypełnionej karty przyjęcia po zł 40 lub 20, poczem zostanie nadesłany kontrakt pracy.

Wielu mężczyzn, którzy nie stosowali się do ostrzeżenia Syndykatu Emigracyjnego, wymaganą sumę przesłało do Francji, kontraktu zaś nie otrzymali i z całą pewnością nie otrzymają, padli oni ofiarą afery oszukańczej. Powyższą sprawą zajęły się władze sądowe we Francji.

Zwraca się również uwagę, aby do biura podróży „Voyages-France-Pologne" w Paryżu pod żadnym pozorem nie wysyłać pieniędzy.

Osoby, które otrzymają z jakiegokolwiek kraju wezwanie do pracy lub też wiadomość, że kontrakt taki może być wyrobiony po nadesłaniu pieniędzy, winni bezwarunkowo zwrócić się do Syndykatu Emigracyjnego w celu otrzymania informacyj o solidności danej instytucji, która ma zamiar zaangażować do pracy.

W SPRAWIE WYJAZDU DO KANADY.

Syndykat Emigracyjny zawiadamia, że zgodnie z obowiązującemi przepisami emigracyjnemi do Kanady wyjechać mogą następujące osoby, posiadające „permity" (wezwania) z Kanady.

1) żony do mężów,

2) nieletnie dzieci do lat 18 — do rodziców,

3) narzeczone do narzeczonych,

4) osoby, udające się do dalszych krewnych, o ile otrzymają na skutek starań w Kanadzie specjalne zezwolenie na uzyskanie wizy kanadyjskiej.

Bez „permitu" mogą wjechać reemigranci, wracający do Kanady w ciągu 1 roku od daty opuszczenia portu w Kanadzie. Przytem reemigranci mogą zabrać ze sobą żony oraz dzieci do lat 18. Po przekroczeniu rocznego pobytu w Polsce, reemigranci mają utrudniony powrót, muszą bowiem starać się o specjalne zezwolenie na wjazd.

Zaznacza się więc, że emigranci wymienieni powyżej (nie reemigranci) muszą posiadać nadesłane z Kanady wezwanie, czyli „permit". „Permit" kanadyjski ważny jest 5 miesięcy od daty wystawienia. Uzyskanie prolongaty względnie nowego „permitu" jest również utrudnione. W związku z tem posiadacze „permitów" winni niezwłocznie zwrócić się do Centrali Syndykatu Emigracyjnego w Warszawie (Niecała 7), albo do najbliższego biura Syndykatu na prowincji w celu natychmiastowego przystąpienia do załatwienia formalności wyjazdowych.

Karta okrętowa do Kanady 3-ciej klasy z Warszawy kosztuje dol. 125, z innych miast w Polsce — dol. 128 od osoby, ponad lat 10.

DO JAKICH KRAJÓW MOŻNA WYEMIGROWAĆ BEZ SPECJALNEGO WEZWANIA.

Syndykat Emigracyjny podaje do wiadomości, że zasadniczo emigrować można jedynie na zasadzie specjalnego wezwania od krewnych, pracodawcy lub znajomych. Niektóre jednak kraje Ameryki Południowej wpuszczają pewne kategorje emigrantów bez wezwań, a mianowicie:

1) Do Argentyny bez wezwań specjalnych mogą wyjeżdżać robotnicy rolni samotni (mężczyźni), jak również rodziny rolnicze, o ile posiadać będą po opłaceniu kosztów podróży 1.500 pezów (około zł. 2.100) na pokaz.

2) Do Urugwaju mogą wyjeżdżać osoby, nieposiadające wezwań. Od tych emigrantów, poza kosztami przejazdu, wymagana jest suma na pokaz w wysokości 600 pezów od osoby, co w przeliczeniu na dolary amerykańskie równa się około dol. am. 400. Sprawy udzielenia wiz emigrantom bez wezwania załatwia indywidualnie Konsulat Urugwajski w Warszawie, należy więc, przed przystąpieniem do likwidacji swych gospodarstw, uzyskać zgodę Konsulatu na otrzymanie wizy.

3) Wizę na wjazd do Brazylji mogą uzyskać emigranci bez wezwań, o ile posiadać będą poza opłatą kosztów przejazdu 3.000 milrejsów (około zł 1.200) od każdej osoby, ponad lat 12 i po 2.000 milr. (około zł 800) od dzieci powyżej lat 12.

4) Do Paragwaju mogą również wyjechać bez wezwań rodziny rolnicze, samotni robotnicy i wykwalifikowani fachowi robotnicy, o ile będą posiadać na pokaz ustaloną sumę. A więc od osób samotnych, poza opłatą kosztów przejazdu wymagana jest minimalna suma dol. am. 100, zaś od rodzin minimum dol. 150.

CENY ARTYKUŁÓW PIERWSZEJ POTRZEBY W ARGENTYNIE.

Na podstawie urzędowych danych, Syndykat Emigracyjny podaje orjentacyjne ceny artykułów w Argentynie w przeliczeniu na złote polskie:

Artykuły spożywcze:

1 kg mąki pszennej	zł 0,20
1 kg mąki kukurydzianej	zł 0,14
1 kg masła	zł 1,40
1 kg mięsa wołowego	zł 0,70
1 kg mięsa wieprzowego	zł 0 70
1 kg słoniny	zł 0,50
1 kg kiełbasy	zł 0,42
1 kg ryżu	zł 0,84
1 kg grochu	zł 0,35
1 kg fasoli	zł 0,42
1 kg kartofli	zł 0,19
1 kg cukru	zł 0,56
1 litr mleka	zł 0,14
1 jajko	zł 0 06

Koszty utrzymania w Argentynie.

Obiad z trzech dań w restauracji (skromnej)	zł 1,96
pokój z utrzym. dla 1 osoby miesięcz.	od zł 70—335
mieszkanie 1 pokojowe miesięcz.	od zł 35—140
mieszkanie 2 pokojowe miesięcz.	od zł 70—170

Ceny ubrania w Argentynie:

Skromny garnitur męski	od zł 42—140
1 para obuwia męskiego	od zł 14— 35
1 koszula męska	od zł 5,50—14
1 czapka lub kapelusz roboczy	od zł 2,80—8,50

Zaznacza się przytem, że ceny artykułów spożywczych, ubraniowych oraz komorne waha się zarówno w stolicy, jak i na prowincji, gdzie nieraz ceny nawet na artykuły spożywczę są wyższe niż w Buenos Aires (stolicy).